

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Győri Ítéltábla a dr. Zalán Gábor Ügyvédi Iroda által képviselt **felperesnek I.r.** és dr. Futó Barnabás ügyvéd által képviselt **II.r. alperesek** ellen jó hírnév megsértése iránti perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2010. szeptember 17.napján kelt 4.P.21.159/2009/21. számú ítélete ellen I-II.r. alperesek ellen 22. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét részben és annyiban változtatja meg, hogy az I. és II.r. alperes 15 napon belül 2.000.000,- (Kettőmillió) forint nem vagyoni kárpótlást és 125.000,- (Egyszázhuszonezer) forint elsőfokú perköltséget egyetemlegesen köteles a felperes javára megfizetni.

Mellőzi a felperesnek az állam javára 120.000,- (Egyszázhuszezer) forint feljegyzett illeték megfizetésében történő, valamint az I.r. alperesnek 60.000,- (Hatvanezer) forint, a II.r. alperesnek szintén 60.000,- (Hatvanezer) forint feljegyzett kereseti illeték megfizetésében történő marasztalását.

Kötelezi az I-II.r. alperest, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 240.000,- (Kettőszáznegyvenezer) forint feljegyzett kereseti illetéket.

Ezt meghaladóan az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles az állam javára az illetékügyben eljáró hatóság felhívására megfizetni a felperes 80.000,- (Nyolcvanezer) forint, az I. és II.r. alperesek pedig egyetemlegesen 160.000,- (Egyszázhatvanezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Kötelesek az I-II.r. alperesek egyetemlegesen 15 napon belül megfizetni a felperesnek 30.000,- (Harmincezer) forint fellebbezési eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s:

A megyei bíróság ítéletében megállapította, hogy a II.r. alperes által megjelentetett **"D"**. című folyóirat 2008. június 21-i számában közzétett „Tisztelt felperes neve!” című cikkben - az I.r. alperes a cikk megírásával, a II.r. alperes pedig annak közzétételével - megsértette a felperes jó hírnévhez fűződő jogát a következő állításokkal: felperes neve együtt járt a bűjtogatóval, újságot adott ki, amiben ismétlik az elmúlt évek összes MSZP-s hazugságát, a felperes másfél évi csak egy alkalommal szólalt fel a képviselőtestület ülésein, a felperes az „azóta letartóztatott vállalkozóval” működik együtt, felperes nevében képviselői szavazatot vásárolnak, illetve képviselőt fenyegetnek meg, továbbá felperes lelepleződött gyűjtogatás ügyében.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az I.r. alperest, hogy a II.r. alperes által megjelentetett **"D"**. című időszakos folyóiratban az ítélet jogerőre emelkedését követő legközelebbi számban a perbeli cikkel azonos helyen és méretben saját költségén tegye közzé elégtételt adó közleményét. Kötelezte az I. és II.r. alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 1.000.000,- - 1.000.000,- forint nem vagyoni kártérítést, valamint 50.000,- - 50.000,- forint + áfa ügyvédi munkadíjat perki költségként. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította. A felperest 120.000,- forint, az I. és II. r. alpereseket 60.000-60.000,- forint feljegyzett kereseti illeték megfizetésére kötelezte.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a II.r. alperes kiadásában megjelenő **"D"**. című hetilap 2008. évben lehetőséget biztosított arra, hogy az ún. képviselői oldalon az önkormányzati képviselők cikkeket jelentessenek meg. E lehetőséggel élt a felperes és az I.r. alperes is.

2008. április 8-án **"A"** "Helység" 1 város polgármesterének autóját és épülő családi házát felgyújtották, majd a gyűjtogatással gyanúsított, perben nem álló **"B"** helység 1-i vállalkozót 2008. június 13.napján letartóztatták.

Az ezt követően megjelent, a kereseti kérelem alapjául szolgáló újságcikkkel kapcsolatban a felperes sajtó-helyreigazítási eljárást kezdeményezett, melynek eredményeként a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 4.P.20.890/2008/4.sorszám alatti ítéletében valamennyi, a jelen per tárgyává is tett cikkrészlettel kapcsolatban helyreigazításra kötelezte a **"D"**. szerkesztőségét. A Győri Ítéltábla a Pf.I.20.363/2008/4. számú ítéletében a per főtárgya tekintetében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság ítéletét helybenhagyta. A felülvizsgálati kérelem folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság a Pfv.IV.20.381/2009/5.számú ítéletében a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit részben hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és a jelen perben a kereseti kérelem 2., 3., 5., 6. és 7. pontjaiban sérelmezett cikkrészletekkel kapcsolatban kötelezte helyreigazításra a sajtó-helyreigazítási per alperesét.

A megyei bíróság rögzítette, hogy a sajtó-helyreigazítási perben a Legfelsőbb Bíróság mellőzte a helyreigazítást a „Nem kellett volna együtt járnod a bűjtogatóval” vonatkozásában. A felperes azonban a jelen perben személyes meghallgatása során előadta,

hogy véletlenül került közös fényképre a gyűjtogatási ügyben felbujtással vádolt **"B"**-vel és az sem volt megállapítható, hogy a felperes **"B"**-vel egy rendezvényen való együttes megjelenése alkalmával közös platformon fejtette volna ki nézeteit. Rámutatott, hogy az a körülmény, hogy a felperes **"B"**-vel azonos alkalommal nyilatkozott újságírónak nem tekinthető tudatos, egy rendezvényen való együttes megjelenésnek. Ebből következően pedig - mivel az alperesek további kapcsolatot **"B"** és a felperes között nem bizonyítottak - a felperes jó hírnevét sértette a bűncselekménnyel vádolt személlyel való szoros kapcsolatra vonatkozó valótlan állítás.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a sajtó-helyreigazítási pert követően a jelen eljárásban sem bizonyította sem az I., sem a II.r. alperes, hogy a felperes újságot adott volna ki és még az sem állapítható meg, hogy a Szeretgom.hu internetes oldal, illetőleg az **"C"** című újság a **"D"** Egyesület kiadásában jelenne meg. A megyei bíróság hangsúlyozta: amennyiben az internetes oldal és az újság kiadója a társadalmi szervezet lenne, úgy a felperes személye ebben az esetben sem lenne azonosítható az egyesülettel.

A megyei bíróság megállapította, hogy a felperesi hozzászólásokkal, valamint a képviselői szavazatvásárlással és a képviselők megfenyegetésével kapcsolatos alperesi állítások ugyancsak nem nyertek bizonyítást. Rámutatott, hogy **"E"** tanúvallomásával szemben állt **"F"** és **"G"** tanúvallomása, e vallomásokat pedig nem gyengítette az eseményekről csak közvetett ismeretekkel rendelkező **"A"** tanúvallomása, tekintettel a tanúnak a felpereshez fűződő viszonyára is.

A megyei bíróság kifejtette, hogy az a cikkrészlet, mely szerint a felperes „lelepleződött gyűjtogatás ügyben” lényegében azt állította, hogy a konkrét bűncselekményt a felperes követte el és emiatt megtörtént az ő felelősségre vonása is. Ezzel kapcsolatban alaptalannak találta az I.r. alperes azon védekezését, hogy a cikkrészlet mindössze véleménynyilvánításnak minősül.

Alaptalannak találta a kereseti kérelmet a felperes által kifejtett lobbitevékenységre, valamint a kormánytól kapott 160 millió forintos támogatásra vonatkozó részében. Hangsúlyozta, hogy a sajtó-helyreigazítási perben a Legfelsőbb Bíróság ítélete tényként állapította meg, hogy a felperes több ízben kérte a polgármestert, tárgyaljon **"B"**-vel annak folyamatban lévő építés-hatósági ügye miatt. Rögzítette, hogy e közbenjárás tényét alátámasztotta **"A"** tanúvallomása is. Kifejtette, hogy a „lobbizás” kifejezés a köznapi értelemben az átlagos újságolvasó számára azt jelenti, hogy a felperes valakinek az érdekében lépett fel, ez pedig a valóságnak megfelelt. A 160 millió forintos kormányzati támogatással kapcsolatban annak nincs jelentősége, hogy a támogatást nem a felperes, hanem a résztulajdonában álló **"H"** Kft. (helyesen: **"I"** Kft.) kapta, mint ahogy annak sem, hogy a támogatást nem a kormány, hanem az államháztartás nyújtotta a gazdasági társaságnak. Az átlagolvasó számára ugyanis a kft. a felperessel, az államháztartás a kormánnyal azonosítható. E körben ugyancsak utalt a sajtó-helyreigazítási perben a Legfelsőbb Bíróság által kifejtettekre.

Az elsőfokú bíróság a nem vagyoni kárpótlás körén belül bizonyítottanak találta, hogy a felperes részben a perben kifogásolt cikk hatása miatt költözött el **"Helység"1-ből**, ugyanakkor a költözésnél jelentős szempont volt gyermekeinek érdeke is. Rámutatott, hogy a perbeli újságcikk szerepet játszott a felperes FIDESZ-ből történő kizárása során. **"J"**, **"K"** és **"L"** tanúvallomása alapján bizonyítottanak találta azt is, hogy a felperest egészségében, személyében is súlyos hátrányok érték, mert a cikk következtében feszültté, stresszessé vált, magas vérnyomás, gyomorpanaszok, alvászavarok alakultak ki nála. **"K"** tanúvallomása alapján az elsőfokú bíróság igazoltnak látta azt is, hogy a felperes üzleti tevékenységét is negatívan befolyásolta a perbeli újságcikk. Ezt meghaladóan az is megállapítható volt, hogy a felperest a mindennapi élet során is több hátrányos jelzés érte az I.r. alperes által írott és a II.r. alperes által közzétett írás miatt. Mindezen negatív következményeket együttesen értékelve a nem vagyoni kárpótlás összegét alperesenként 1 millió forintban állapította meg, hangsúlyozva, hogy a felperesi kereseti kérelemben megjelölt 4 millió forintos nem vagyoni kárpótlás iránti igény sem tekinthető nyilvánvalóan eltúlzottnak. Az alperesek kötelezésével kapcsolatban a Ptk.344.§.(3) bekezdése alapján mellőzte az I. és II.r. alperes egyetemleges marasztalását. A megyei bíróság utalt arra, a perben nem merült fel adat azzal kapcsolatban, hogy a kár megtérítését az egyetemleges kötelezés mellőzése veszélyeztetné vagy késleltetné. A perköltségről a Pp.81.§.(2) bekezdése alapján rendelkezett.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, a felperesi keresetet elutasító, valamint a perköltség viselésére vonatkozó részében, annak megváltoztatását kérve. Álláspontja szerint az „eközben haveri- vállalkozói érdekekért lobbizol” cikkrészlet arra enged következtetni, hogy a felperes folyamatosan, ismétlődően a maga és „haverjai” számára előnyöket próbált meg kiejárni, ez pedig arra tekintettel is valótlan állítás, hogy a megyei bíróság ítéletének indokolása szerint ilyen közbenjárásra mindössze egyetlen ügyben, egyetlen esetben került sor. Ezt meghaladóan nem bizonyított a **"B"** és a felperes között fennálló „haveri” kapcsolat sem. A kormányzati támogatással kapcsolatban pedig hangsúlyozta, hogy a 160.000.000,- forintot a **"I"** Kft. egy bárki számára nyitva álló pályázat eredményeként nyerte el a megváltozott munkaképességű dolgozók alkalmazása miatt, így a sérelmezett sajtóközlemény egészére is figyelemmel az alperesek e cikkrészletben való tényeket hamis színben tüntettek fel. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által megítélt kártérítés mértéke túlzottan alacsony, ezért kérte, hogy az ítélet tábla az I-II.r. alpereseket egyetemlegesen kötelezze 4 millió forint nem vagyoni kárpótlás megfizetésére. Sérelmezte az egyetemleges marasztalás mellőzését is, e körben hivatkozott arra, hogy az I.r. alperes alpolgármesteri státusza 2010. október 3-át követően megszűnt, míg a II.r.alperes tulajdonosa, **"Helység"1 város** megrendült anyagi helyzete köztudomású. A perköltség vonatkozásában azzal támadta az elsőfokú ítéletet, hogy annak indokolása szerint a nem vagyoni kárpótlás iránti igény nem volt nyilvánvalóan eltúlzott, ennek ellenére a perköltség viseléséről a megyei bíróság nem a Pp.81.§.(2) bekezdés, hanem a Pp.81.§.(1) bekezdés alapján rendelkezett.

Az alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének teljes körű elutasítását, valamint a felperes perköltségben való marasztalását kérték. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás anyagát és a felek nyilatkozatait helytelenül értékelve téves jogi következtetésre jutott. Kifejtették, hogy a

felperes és **"B"** közötti kapcsolat tényét az elsőfokú eljárás során bizonyították, a felperesi újságkiadás ténye áttételesen megállapítható, míg a képviselő-testületi üléseken való felszólalás gyakorisága nem szó szerint, hanem a felperes politikai aktivitásának jellemzéseként értendő. Sérelmezték, hogy az elsőfokú ítéletből nem derül ki, hogy a 6. tételszám alatt sérelmezett cikkrészlettel kapcsolatban **"A"** vallomását a bíróság miért mellőzte. Fenntartották azt az álláspontjukat, hogy a gyűjtogatási ügyben való lelepleződés nem tényállításnak, hanem vélemény-nyilvánításnak minősül. A nem vagyoni kárpótlás körén belül utaltak arra, hogy a felperest nem érte hátrány azzal, hogy Londonba költözött. Előadták, hogy a felperes több pert is indított jó hírneve megsértése miatt ugyanazon hátrányokra hivatkozva. E perekben nem vagyoni kárpótlás iránti igényt is előterjesztett, így ugyanazért a jogsértésért lényegében többször érvényesít kárigényt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az I. és II.r. alperesek által támadott ítéleti rendelkezések helybenhagyását kérte.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy hivatalból tudomása van arról, "Helység"¹ Város Önkormányzata ellen 2010. novemberében adósságrendezési eljárás indult, amely 2011. augusztusában fejeződött be.

A felperes fellebbezése részben alapos, az I. és II.r. alperesek fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a szükséges és egyben elégséges körben a bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat okszerűen, a Pp.206.§.(1) bekezdésének megfelelően értékelve helyes tényállást állapított meg és abból döntő részben helyes jogi következtetésre jutott.

Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a sajtó-helyreigazítási eljárásban a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.381/2009/5. szám alatti ítéletében írtakhoz képest a felperes nem bizonyította, hogy ne járt volna közben **"B"** érdekében. Az „Eközben haveri-vállalkozói érdekekért lobbizol” cikkrészlet nem tér ki e magatartás gyakoriságára, folyamatosságára, így e vonatkozásban a felperesi fellebbezésben előadottak az elsőfokú ítélet megváltoztatására nem nyújtanak kellő alapot.

A kereseti kérelemben 8. tételszám alatt sérelmezett kormányzati támogatással kapcsolatban a felperes lényegében megismételte a sajtó-helyreigazítási eljárás során már ismertetett álláspontját. Az ítélet tábla hangsúlyozza: a sajtó-helyreigazítási eljárásban a cikkrészletben említett támogatások kimutatását tartalmazó weboldalak ismertek voltak, erre tekintettel pedig az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a sajtó-helyreigazítási perben már a felülvizsgálati eljárásban kifejtettek szerint e cikkrészlettel az I. és II.r. alperesek nem sértették meg a felperes személyiségi jogát.

Helytállóan utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy a sajtó-helyreigazítási eljáráshoz képest a felperes személyes nyilatkozata alapján (6. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyv) a kereseti kérelemben sérelmezett „együtt járnod a bűjtogatóval” kitétel nem bizonyított. A felperes személyes nyilatkozatára tekintettel az I. és II.r. alperesek a rájuk háruló bizonyítási tehernek nem tettek eleget.

Osztja az ítélet tábla a megyei bíróság álláspontját a vonatkozásban is, hogy sem a felperesi újságkiadás ténye, sem a felperes terhére rótt szavazatvásárlás, fenyegetés a perben nem nyert bizonyítást. Helytálló az elsőfokú ítélet a vonatkozásban is, hogy a „lelepleződöttél a gyújtogatás ügyében” kitétel nem véleménynyilvánításnak, hanem - a megyei bíróság ítéletében kifejtettek szerint - tényállításnak minősül. Helytállóan utalt arra is az elsőfokú bíróság, hogy a képviselői felszólalások számát az I. és II.r. alperesek nem bizonyították. A „letartóztatott vállalkozóval” való együttműködéssel kapcsolatban azt a Legfelsőbb Bíróság is kifejtette a Pfv.IV.20.381/2009/5.szám alatti ítéletében, hogy e közlés valóságtartalmának megítélése szempontjából nem közömbös az együttműködés időpontja. Az I. és II.r. alperesek pedig arra vonatkozóan bizonyítási indítványt nem terjesztettek elő, hogy a felperes és "B" közötti kapcsolat, együttműködés a "B" ellen indult büntetőeljárást követően is fennállt volna.

A nem vagyoni kárpótlás körén belül arra helytállóan utaltak fellebbezésükben az alperesek, hogy a felperes által hivatkozott hátrányos egészségügyi következmények - nevezetesen a magas vérnyomás, a gyomorpanaszok és az alvászavar ténye - nem nyert a perben bizonyítást. Az elsőfokú bíróság 6. sorszám alatti jegyzőkönyvben oktatta ki a peres feleket a rájuk háruló bizonyítási teherről. A felperes az egészségromlással kapcsolatban személyes előadást tett, illetve bizonyítékként "J", "K" és "L" tanúvallomását jelölte meg. További bizonyítási eljárás lefolytatása, ezen belül szakértő kirendelése nélkül, csupán e vallomások alapján az egészségromlás ténye nem nyert kétséget kizáróan, ítéleti bizonyossággal igazolást. Kétségtelen, hogy az elsőfokú bíróságnak a Pp.3.§.(3) bekezdése szerinti kioktatási kötelezettségi körébe tartozik a peres fél tájékoztatása arról, ha a perben valamely tény fennálltának megítéléséhez szakértő igénybevétele szükséges. Ugyanakkor az elsőfokú bíróságnak ezt a kioktatást azért nem kellett megtennie a felperes felé, mert a szakértői vélemény elkészítéséhez szükséges alapadatok (orvosi dokumentáció) a perben nem állt rendelkezésre. A felperes egészségi állapotával kapcsolatos orvosi dokumentáció csatolására az elsőfokú bíróságnak nem kellett külön felhívnia a felperest. Erre tekintettel azonban - az elsőfokú ítéletben írtaktól eltérően - az egészségromlás ténye, illetőleg az, hogy a felperes által hivatkozott egészségügyi panaszok összefüggésben állnak a perbeli cikkel, nem bizonyított. A tanúvallomások alapján mindössze az állapítható meg, hogy a cikk megjelenését követően a felperes feszültté vált, a cikkben foglaltak megviselték.

Ugyanakkor a felperes közéleti funkciója alapján köztudomású tényként is megállapítható, hogy a perbeli újságcikk a nem vagyoni kárpótlás iránti igényt megalapozó hátrányokkal járt számára (EBH 2001.514.). Az elsőfokú bíróság által megállapított nem vagyoni kárpótlás az arányban áll az újságcikknek az alperesre gyakorolt - a magánéletben, az üzleti életben, a politikai életben káros - hatásával. Az összesen 2 millió forint nem vagyoni kárpótlás az egészségügyi hátrányok bizonyíthatatlansága esetén sem tekinthető eltúlzottnak, ugyanakkor az ennél magasabb nem vagyoni kárpótlás alapjául szolgáló körülményeket a felperes nem igazolta (BH 2008.297.).

Helytállóan hivatkozott fellebbezésében a felperes arra, hogy a Ptk. 344.§.(1) bekezdése alapján a közös károkozás esetén a károsultak egyetemleges kártérítési felelőssége az általános szabály és ez alól a (3) bekezdés a./ és b./ pontjai kivételt jelentenek. Az elsőfokú

bíróság érdemi indokát nem adta annak, miért tért el az általános szabálytól. Az ítéletábra utal arra, hogy a nem vagyoni kárpótlás esetén a károkozó és a károsult között a kármegosztás kizárt (BDT 2001.370., BDT 2005.1285.). A károkozó oldalán az egyetemleges marasztalás akkor lenne mellőzhető, ha egyértelműen megállapítható lenne, hogy az egymástól elkülönült alperesei magatartások külön-külön milyen hátrányt eredményeztek a felperes számára. A perbeli esetben azonban az I. és II.r. alperesek szoros akarategységben, egymás magatartásáról tudva jártak el, ez pedig egyetemleges marasztalásukat teszi indokolttá.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú ítéletet a Pp.253.§ (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta és az I-II.r. alpereseket a Ptk.344.§.(1) bekezdése szerint egyetemlegesen kötelezte a nem vagyoni kárpótlás, valamint az elsőfokú perköltség megfizetésére.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a feljegyzett kereseti illeték viseléséről akként rendelkezett, hogy arra részben a felperest kötelezte. A felperes pervesztesége olyan csekély arányú, hogy az elsőfokú eljárásban lényegében teljes mértékben pernyertesnek tekinthető, erre tekintettel a feljegyzett kereseti illetéket - az elsőfokú bíróság által is hivatkozott azon körülményre is figyelemmel, hogy a nem vagyoni kárpótlás iránti igény nem volt eltúlzott - a Pp.81.§.(2) bekezdés alapján az I-II.r. alperesek kötelesek teljes körűen megfizetni.

A felperes a másodfokú eljárásban az általa követelt további 2 millió forint nem vagyoni kárpótlás erejéig, míg az I. és II.r. alperesek a fellebbezésben támadott valamennyi kereseti kérelem vonatkozásában lettek pervesztesek, így a másodfokú eljárásban a felperes 2/3 arányban pernyertes. Ennek megfelelően az ítéletábra a Pp.239.§ és Pp.81.§(1) bekezdése, valamint a 6/1986.(VI.26.) IM.rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján kötelezte a feljegyzett kereseti illeték viselésére a felperest valamint az I. és II.r. alpereseket. A nagyjából pernyertes felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségét a 2/3-1/3 pernyertességi arányra figyelemmel az alperesek kötelesek megfizetni. Az ügyvédi munkadíj ÁFÁ-t is magában foglaló összegéről a kifejtett ügyvédi tevékenység mérlegelésével az ítéletábra a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (1), (2), (3), (5) és(6) bekezdései alapján határozott.

Győr, 2011. évi november hó 8. napján

Dr. Lezsák József sk.
a tanács elnöke

Dr.Szalay Róbert sk.
előadó bíró

Dr. Menyhárdné dr.Sarmon Hedvig sk.
bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó